

EEN SNUITKEVERPLAAG IN UW LIGUSTERHAAG?

Theodoor Heijerman

theodoor.heijerman@weevil.demon.nl

Naar aanleiding van een plaag in Nieuw-Vennep schrijft De Telegraaf van 5 juli 2007 over vervelende snuitkevers die onophoudelijk vretend een ravage aanrichten, de schrik van iedere tuinliefhebber. De kevers gaan bladeren te lijf en vreten wortels tot pulp. Tientallen tuinen worden tot de grond toe kaalgevreten, geen plant is meer veilig en telers houden hun hart vast! Omdat de kevers continu paren - en er dus steeds meer van komen - spreekt een inwoner van geilkevers. Ik citeer: 'Het is een kwestie van tijd tot deze helkevers de tuinders bereiken. Over twee jaar staat er geen plant meer overeind als we niets doen.'

GEGROEFDE LAPSNUITKEVERS

Als er één groep van snuitkevers algemeen bekend is, dan zijn dat wel de lapsnuitkevers, met als meest bekende soort de gegroefde lapsnuitkever of taxuskever *Otiorhynchus sulcatus* (fig. 1).

Figuur 1a-d. Ontwikkeling gegroefde lapsnuitkever, a. larve, b. pop, c. verse kever, d. kever.

En over die lapsnuitkevers gaat het Telegraafbericht. De larven en de volwassen kevers van de meeste lapsnuitkevers lusten veel soorten planten. Een aantal soorten plant zich ongeslachtelijk voort. Dat gaat lekker snel. En hoewel ze geen vleugels hebben, kunnen ze zich door hun lange levensduur en snelle voortplanting goed verspreiden. Vooral als de mens een handje helpt.

SCHADELIJK?

En het klopt: de gegroefde lapsnuitkever zou je schadelijk kunnen noemen. Je zult maar een stekje van de Fuchsia 'First Success' (*F. splendens* x *F. paniculata*) op de kop getikt hebben en na enige dagen moeten constateren dat deze kruising van twee botanische fuchsia's, ondanks het feit dat je de gebruiksaanwijzing goed gevolgd hebt, het karakteristieke vraatpatroon van de 'gegroefde' vertoont.

Maar verhalen over kaalgevreten tuinen zijn sterk overdreven. Tuinliefhebbers ondervinden meestal slechts cosmetische schade (gaatjes in blaadjes). Voor beroepskwekers kunnen zulke gaatjes uiteraard wel economische schade betekenen, aangezien de planten minder snel verkocht worden. Daar staat tegenover dat snuitkevers prachtige insecten zijn. Een paar van die schattige snuiters op een tuinplant zou ik als een verrijking zien.

NIEUWKOMERS

Snellen van Vollenhoven meldt al in 1858 dat de gegroefde lapsnuitkever in tuinen in Rotterdam aan veel plantensoorten vreet. Vijf soorten lapsnuitkevers zijn de afgelopen tien jaar in Nederland verschenen en ingeburgerd. Die nieuwkomers zijn schadelijk voor sierplanten als liguster, laurierkers, klimop, sering, kamperfoelie en vele andere tuinplanten. Vooral op liguster zitten ze soms in grote aantallen (fig. 2). Vier van de nieuwkomers zijn afkomstig uit Centraal- en Zuid-Europa.

De vraag is hoe deze kevers hier zijn beland. Het antwoord luidt: via boomkwekerijen en sierteeltcentra. Veel van dergelijke bedrijven betrekken plantmateriaal van kwekerijen in Centraal- en Zuid-Europa, vooral Italië. Het zijn de kwekers en tuincentra die deze zuidelijke soorten vleugels hebben gegeven.

ZELF WAARNEMEN

Voor wie de uitdaging aan wil gaan: veel lapsnuitkevers zijn 's nachts actief. De beste manier om ze te verzamelen is door een paraplu, liefst een witte, omgekeerd onder de heg of struik te houden en met een stok op de planten te slaan. Het is handig om eerst overdag te zoeken naar de typische vraatpatronen.

FOTO THEODOOR HEIJERMAN

Figuur 2. Vraatbeeld van de gegroefde lapsnuitkever op liguster.